

education

Department:
Education
North West Provincial Government
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

PROVINSIALE ASSESERING

GRAAD 10

REKENINGKUNDE V1 NOVEMBER 2024 NASIENRIGLYNE

1. Tensy anders getoon in die nasienriglyne, sal strafpunte vir vreemde items slegs van toepassing indien 'n kandidaat nie punte op 'n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie (geen vreemde-item-strafpunte vir misplaaste items nie). Geen dubbelpenaliserings toegepas nie.
2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte vir die bedrae vir daardie item verdien het.
3. Tensy anders getoon, ken volpunte toe vir 'n korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings wat getoon is.
4. Indien 'n vooraansuiweringsyfer as 'n finale syfer getoon word, ken die bewerkingspunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie). Let wel: As syfers aangedui in memo vir komponente of bewerkings, dra hierdie nie die metodepunt van die finale antwoord ook nie.
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of – teken of hakie voorsien is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar dit getoon word, ken deelpunte toe om die kwaliteit van antwoorde van kandidate te differensieer.
7. Waar strafpunte toegeken word, kan die punte vir daardie afdeling van die vraag nie as 'n negatiewe syfer getoon word nie.
8. 'Bewerking' beteken kontroleer bewerking. 'Een deel korrek' beteken bewerking en een deel korrek. LW: Kontroleer bewerking moet +, -, x, ÷ wees, of soos per nasienriglyne.
9. Waar metodepunte vir bewerking toegeken word, moet die nasiener eers die redelikheid van die Antwoord ondersoek voordat die punt toegeken word.
10. Bewerkings: Moet nie punte vir bewerkings toeken waar die teller & noemer omgeruil is nie. Dit is
11. Met die item v iige
12. Wees kan g glyneglyne
Kodes

Testpapers.co.za

VRAAG 1:**1.1. KONSEPTE**

1.1.1	F ✓
1.1.2	C ✓
1.1.3	A ✓
1.1.4	D ✓
1.1.5	B ✓

5

1.2 ONTLEDING VAN TRANSAKSIES

Nr.	Rekening gedebiteer	Rekening gekrediteer	Bedrag	Bates	Eienaars belang	Laste
bv.	Skryfbehoeftes	Bank	500	-	-	0
1.2.1	Bank ✓	Debiteure- kontrole	600 ✓	+ ✓ - ✓	0	0
1.2.2	Donasies	Handels- voorraad ✓	5 000 ✓	- ✓	- ✓	0
1.2.3	Bank ✓	Verkope ✓	30 000 ✓ ✓	+ ✓	+ ✓	0
	Koste van verkope ✓	Handels- voorraad ✓	20 000 ✓ ✓	- ✓	- ✓	0

20

Totale punte
25

VRAAG 2:

2.1	MARUPING HANDELAARS				
	STAAT VAN OMVATTENDE INKOSTE VIR DIE JAAR GEËINDIG 31 AUGUSTS 2024				
	Verkope (758 413✓ – 12 435✓)	een deel korrek		745 978	✓
	Koste van verkope			(500 000)	✓
	Bruto wins	bewerking	5	245 978	✓
	Bedryfsinkomste			29 260	✓
	Huur inkomste (31 300✓ – 2 600✓✓)			28 700	✓
	Korting ontvang			560	✓
	Bruto Bedryfsinkomste		7	275 238	✓
	Bedryfsuitgawes			(188 545)	✓
	Oninbare skulde (1 250✓ + 900✓)	een deel korrek ; bewerking		2 150	✓
	Salarisse			114 000	✓
	Telefoon (7 490✓ + 405✓)	een deel korrek ; bewerking		7 895	✓
	Water en elektrisiteit			5 350	✓
	Skryfbehoeftes			2 820	✓
	Advertensie			6 346	✓
	Versekering (3 250✓ – 665✓)	een deel korrek ; Bewerking		2 585	✓
	Korting toegestaan			789	✓
	Donasies			525	✓
	Handelsvoorraadtekort (33 320✓ – 525✓✓ – 31 590✓)			1 205	✓
	Waardevermindering (33 750 ✓ + 6 000✓ + 5 130✓)			44 880	✓
	Bedryfswins	bewerking	29	86 693	✓
	Rente inkomste (2 125 ✓ + 2 125✓)			4 250	✓
	Wins voor rente uitgawe	bewerking		90 943	✓
	Rente uitgawe (239 820✓ + 51 000✓ – 262 000✓)	bewerking		(28 820)	✓
	Netto wins vir die jaar	bewerking	9	62 123	✓

Totale punte

50

VRAAG 3:**3.1 WAAR/ ONWAAR**

3.1.1	ONWAAR ✓
3.1.2	WAAR ✓
3.1.3	WAAR ✓
3.1.4	WAAR ✓
3.1.5	ONWAAR ✓

5

3.2 Staat van Finansiële Posisie en aantekeninge van MPHOENTLE WINKEL op 28 Februarie 2024**(a) VOORRAAD**

Handelsvoorraad	310 000
Verbruiksgoedere voorhande ✓	7 300 ✓
	317 300 ✓

3

(b) HANDELS EN ANDER ONTVANGBARES

Debiteurekontrole	48 700
Vooruitbetaalde uitgawes ✓	14 000 ✓
Opgelope inkomste ✓	8 000 ✓
	70 700 ✓

5

(c) KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE

Kleinkas	1 200
Vaste deposito (verval) ✓	25 000✓
	26 200☑

3

(d) HANDELS EN ANDER BETAALBARES

Krediteurekontrole	74 800
Vooruitontvange inkomste ✓	15 000✓
Opgelope uitgawes ✓	3 900✓
Krediteure vir salarisse ✓	16 000✓
SAID-LBS ✓	3 200✓
	112 900☑

9

3.2.2 Staat van Finansiële Posisie van MPHOENTLE WINKEL op 28 Februarie 2024:

BATES	Nota	R
Nie-Bedryfsbates		1 254 200 ☒ bewerking
Vaste bates 1 191 200 – 32 000 ✓	3	1 159 200 ☒ bewerking
Finansiële bates 120 000 ✓ – 25 000 ✓		95 000 ✓
Bedryfsbates		414 200 ☒ bewerking
Vorraad sien (a)3.2.1	4	317 300 ☒
Handels en ander ontvangbares sien(b) 3.2.1	5	70 700 ☒
Kontant en kontantekwivalente sien (c)3.2.1	6	26 200 ☒
TOTALE BATES NBB + BB		1 668 400 ☒
EKWITEIT EN LASTE		
Eienaarsbelang		1 140 800
Kapitaal balanserende syfer	7	1 140 800
Nie-Bedryfslaste		335 000
Lening van Star Bank 350 000 ✓ – 15 000 ✓		335 000 ☒
Bedryfslaste		192 600 ☒ bewerking
Handels en ander betaalbares sien (d)3.2.1	8	112 900 ☒
Korttermyn deel van lening		15 000 ✓
Oortrokke Bank ✓		64 700 ✓
TOTALE EKWITEIT EN LASTE EB + NBL + BL		1668 400 ☒

20

Totale punte

45

VRAAG 4

4.1.1 Solvensieverhouding

$$2\,250\,000\checkmark + 150\,000\checkmark + 1\,287\,500\checkmark : 818\,750\checkmark + 368\,750\checkmark$$

$$3\,687\,500 : 1\,187\,500$$

(3 punte)   (2 punte)

$$3,1 : 1\checkmark$$

Een deel punt

6

4.1.2 Bedryfskapitaalverhouding

$$1\,287\,500\checkmark : 368\,750\checkmark$$

$$3,5 : 1\checkmark$$

Een deel punt

3

4.1.3 Vuurproefverhouding

$$(1\,287\,500\checkmark - 300\,000)\checkmark : 368\,750\checkmark$$

$$987\,500 : 386\,750$$

(2 punte)   (1 punt)

$$2,6 : 1\checkmark$$

Een deel punt

4

4.1.4 Opbrengs op gemiddelde ekwiteit

$$\frac{525\,000\checkmark}{(1\,475\,000\checkmark + 2\,500\,000\checkmark)^{\frac{1}{2}}} \times \frac{100}{1}$$

$$26,4\%\checkmark$$

Een deel punt

4

4.1.5 Bedryfsuitgawes op verkope

$$\frac{700\,000 \checkmark}{1\,875\,000 \checkmark} \times \frac{100}{1}$$

37,3% ☒

3

**4.2. Lewer kommentaar ten opsigte van die likiditeit van die besigheid.
Haal TWEE finansiële aanwysers aan en voorsien syfers om jou antwoord te ondersteun****Relevante finansiële aanwyser met syfers** ✓✓**Opmerking** ✓✓

- Bedryfsverhouding verminder van 2,9 : 1 tot 2,0 : 1 , 0,9 daling
- Vuurproefverhouding verhoog van 0,9 : 1 tot 1,2 : 1 , 0,3 verhoging

Algemene opmerking :

Die Likiditeitsposisie dui aan dat die besigheid sy bedryfslaste kan betaal met die bedryfsbates/geen likwiditeitsprobleme nie/die besigheid maak nie staat op voorraad nie.

6

4.3. Die eienaar is tevrede met die opbrengs wat hy uit die besigheid verdien, verduidelik dit deur EEN finansiële aanwyser aan te haal om jou antwoord te ondersteun

Relevante finansiële aanwyser met syfers ✓✓

Vergelyking met rentekoers op vaste deposito ✓✓

- Opbrengs op eienaarsekwiteit het toegeneem van 17,8% tot 20,8% , 3% Toename

Vergelyking met rentekoers op vaste deposito

- Hierdie opbrengs in hoër as die rente op vaste deposito van 12%

4

Totale punte
30